

Список бібліографічних посилань

1. Про національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 20.10.2018).

2. Рекомендації з питань поліцейської діяльності в багатонаціональному суспільстві 2514 AP. The Hagu // ОБСЄ : офіц. портал / Верховний комісар ОБСЄ у справах національних меншин. 2006. URL: <https://www.osce.org/uk/hcnm/32236?download=true> (дата звернення: 20.10.2018).

Одержано 31.10.2018

УДК 372

Наталія Василівна КАМІНСЬКА,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри конституційного права та прав людини

Національної академії внутрішніх справ

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ РЕФЕРЕНДУМІВ

З огляду на те, що національні та місцеві референдуми є однією з поширених форм прямої демократії, форм реалізації місцевого (регіонального) самоврядування, це становить предмет уваги вчених, законодавців, органів та посадових осіб міжнародних організацій.

Загалом їх статус, предмет та порядок проведення, інші процедурні питання, юридична сила прийнятих рішень регламентуються внутрішньодержавним законодавством. Водночас у цій галузі прийнято чимало міжнародно-правових актів. Насамперед, слід згадати Кодекс належної практики щодо референдумів, ухвалений Радою з демократичних виборів та Венеціанською Комісією 2007 р.; Керівні принципи для конституційних референдумів на національному рівні, ухвалені Венеціанською Комісією 2001 р. та ін. Перший акт став еталонним документом Ради Європи і містять ряд принципів та рекомендацій, що без сумніву, становлять великий інтерес для європейської спільноти, особливо з огляду на спроби перегляду національних законодавств.

Основними рекомендаціями щодо організації та проведення референдумів Європейської комісії за демократію через право (Венеціанської комісії) – наглядового органу РЄ є наступні:

а) забезпечення незалежності та неупередженості органів, що організовують проведення референдумів;

б) забезпечення незалежного спостереження за організацією та проведенням референдумів;

в) створення ефективної системи оскарження рішень, дій та бездіяльності, що стосуються підготовки та проведення референдумів;

г) забезпечення дотримання законодавства при підготовці відповідними органами влади;

д) проведення референдуму протягом визначеного законом часу;

е) забезпечення офіційного оприлюднення результатів референдуму [1–3].

Ними також передбачені гарантії рівності референдного процесу, способи голосування на дільниці, за її межами, включаючи голосування поштою та електронне голосування.

Питання, які виносяться на місцевий референдум, практично за такою ж процедурою і вимогами, що і на загальнонаціональні референдуми. На органи місцевого та регіонального самоврядування покладаються, зокрема, обов'язки щодо реєстрації громадян для участі у референдумі, право їх ініціювання і т. д.

У межах нашого дослідження цікавою є практика проведення народного голосування, пов'язаного з оформленням і функціонуванням ЄС. У ряді європейських країн не проводились референдуми щодо вступу у Євросоюз (Греція, Іспанія, Португалія). У той же час в інших країнах це обов'язкова процедура, а їх рішення мають імперативний характер (Австрія, Данія, Ірландія) [4, с. 9; 5]. При цьому різними є формулювання винесених питань у країнах-членах ЄС: Чи ви за приєднання Польщі до ЄС? Чи прихильні Ви до приєднання до ЄС? (Словаччина); Я підтримує членство Литви у ЄС? тощо.

Можна зробити висновок, що у європейській системі місцевого і регіонального самоврядування, європейському муніципальному праві інститут референдумів характеризується поєднанням внутрішньодержавного і міжнародно-правового регулювання. Їх результати також впливають на місцевий, регіональний, загальнонаціональний і європейський рівні. Це приклад одночасно безпосередньої участі місцевих жителів відповідних територіальних громад, реалізації владних повноважень відповідних органів влади, участі європейських міжнародних організацій.

Список бібліографічних посилань

1. Керівні принципи для конституційних референдумів на національному рівні CDL-INF (2001) 10 // Council of Europe : офіц. сайт. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF\(2001\)010-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-INF(2001)010-ukr) (дата звернення: 28.10.2018).
2. Кодекс належної практики щодо референдумів CDL-AD (2007) 008rev // Council of Europe : офіц. сайт. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2007\)008rev-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2007)008rev-ukr) (дата звернення: 28.10.2018).
3. Європейська комісія за демократію через право (Венеціанська комісія) // Council of Europe : офіц. сайт. URL: <http://www.venice.coe.int/> (дата звернення: 28.10.2018).
4. Чебаненко О., Гришук О., Колодяжна Н., Євгенєва А. Референдуми в Європейському Союзі / за ред. Д. С. Ковриженка. Київ : ФАДА, ЛТД, 2007. 186 с.
5. Камінська Н. В. Європейська система місцевого і регіонального самоврядування та Україна : монографія. Київ : КНТ, 2014. 414 с.

Одержано 01.11.2018

УДК 349.2

Анастасія Леонідівна КЛИМЕНКО,

кандидат юридичних наук,

викладач кафедри трудового та господарського права факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ МОЛОДІ

Система міжнародно-правового регулювання з питань праці становить основу національної політики зайнятості більшості країн світу, в тому числі й України, трудове законодавство якої включає в себе велику кількість міжнародно-правових актів про працю. В сучасних умовах загострюється проблема відповідності національного законодавства міжнародним стандартам, конвенціям Міжнародної організації праці [1, с. 144].

Відповідно до ст. 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких дана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Аналогічне за змістом положення міститься в Законі України «Про міжнародні договори України» від 22 грудня 1993 р. [2, с. 45]. Стаття 8-1 КЗпП України: якщо міжнародним договором або міжнародною угодою, в яких бере участь Україна, встановлено інші правила, ніж ті, що їх містить законодавство України про працю, то застосовуються правила міжнародного договору або міжнародної угоди.

Найвпливовішими міжнародними організаціями, які регулярно здійснюють системні заходи у сфері вирішення актуальних проблем зайнятості молоді, є ООН та МОП. В листопаді 1959 року Генеральною Асамблеєю ООН було затверджено міжнародно-правовий акт, що регламентує працю неповнолітніх, – Декларацію прав дитини [3, с. 139], яку було ратифіковано 174 країнами. Питання зайнятості дітей висвітлюється в дев'ятому принципі вказаної Декларації, відповідно до якого повинен забезпечуватися захист дитини від усіх форм недбалого ставлення, жорстокості та експлуатації. Дитину не слід приймати на роботу до досягнення належного вікового мінімуму; їй ні в якому разі не повинні доручатися чи дозволятися роботи або заняття, які були б шкідливі для її здоров'я чи освіти або перешкождали її фізичному, розумовому чи моральному розвитку.

Одним із найважливіших засобів удосконалення законодавства і практичної діяльності держав-членів МОП в боротьбі проти використання праці неповнолітніх є прийняття і подальше дотримання конвенцій та рекомендацій, що регулюють трудові відносини.